

DANICA.

CERKVEN ČASOPIS ZA SLOVENSKE POKRAJINE.

Oče naš v sonetih.

In odpusti nam naše dolge, kakor tudi mi
odpuščamo svojim dolžnikom.

V.

Živeli zlobno kdaj so Ninivljani,
Zgubljeni sin je živel razuzdano,
Da David kralj grešil, je svetu znano:
V Adamu vsi grešili smo zemljani.

A isti vsi žive med nebeščani,
Ki so ločili se od tod skesano;
Na veke pojó Bogu „Hosano“
S pokoro zlob očiščeni, oprani.

Dobrotni Oče, Oče naš premili!
Oj stori nas spokornikom pristaše,
Sledimo srčno tvojim naj svetnikom.

Saj bomo Te zato na vek slavili;
„Odpusti, Oče! nam dolgove naše
Kot svojim mi, odpuščamo dolžnikom!“

Radoslav Silvester.

**Sveti Peter Forerij (Fourier)
in škof rezenški Mihael Wittmann,
vstanovnika kongregacije ubogih
šolskih sester „de Notre Dame“.**

1. Sveti Peter Forerij.

(Dalje.)

O božiču je bil svetnik zopet zelo bolan,
šest tednov ni mogel iz sobe. Starost, vedni

trud, nočno čuvanje, težke spokorne vaje,
vojska, lakota, žalostni stan njegovih samo-
stanov — vse to je izpodkopalo in uničilo
njegovo rahlo zdravje. Skoraj vsi samostani
so stradali, tako da je Fourier svetoval pro-
dati vso srebrnino, da se kupi kruha tem
samostanom. Ni čudo, da so redovni kano-
niki iskreno prosili svojega generala, starčeka
Fourier-a, naj se vrne v Lotaringijo tem
prej, ker francoska vlada ne zahteva več
prisega zvestobe. Rad bi se bil vrnil Fourier
v domovino, ali ni mu bilo mogoče. Od-
govoril je prosilcem: „Ni mi mogoče vrniti
se v Lotaringijo, peš ne morem iti; a noben
voznik pa noče sebe, voza in konj staviti
v nevarnost... Še svojega prijatelja in po-
močnika očeta Ferrel-a, ki je bil mlad in
čvrst, ni hotel izročiti nevarnosti, ter mu ni
pustil v domovje, ker „vsa pota, vsak grm,
vse polje — vse je polno tatov, roparjev
in morilcev“.

Da bi se mu mesto Gray hvaležno iz-
kazalo, izročilo mu je leta 1640, ko je bil
že 75 let star, vodstvo malega zavoda s
prostim stanovanjem zanj in za njegove to-
variše. Z veliko težavo je oskrboval to služ-
bico, in celó poučevati je moral mladino v
šolskih predmetih. Ob palico naslonjen, s
klobukom v roki je prihajal v šolo ter otroke,
pri njih v klopi sedeč, ljubeznivo poučeval.
Nekega dne ga nagovori njegov tajnik:
„Glejte oče, dva naša sobrata sta bolna,
mrzlična, — bo li tudi naji napadla mrzlica?“
„Da, da“, mu odgovori Fourier, „najprej
mene, potem pa vas, a vi ste mladi in boste
jako stari umrli, jaz sem pa doživel, bliža

se mi konec... Ko mi pride zadnja ura, prosim vas, da mi večkrat ponovite te besede: „Habemus bonum Dominum et bonam Dominam; dobrega gospoda in dobro gospo imamo.“ Mislil je Jezusa in Marijo. Žal, da je prišla ta ura, za katero je davno vedel, vsem kanonikom in sestram prezgodaj.

Mrzllica je Fourier-a zopet napadla in sicer, ko se je vračal iz samostana sester Marijinega obiskanja, katerim je bil izvenredni izpovednik. Napadla ga je v drugič in v tretjič tako, da so bili očetje zelo v skrbi in so poslali po zdravnika. Bolnik je slušal natanko ukaze svojega prijatelja zdravnika. Zahvalil se je za njega trud, ter pristavil: „Pogovarjal sem se nedavno z mrzlico, nisva se mogla dogovoriti. Nazadnje mi je rekla: „Non est, qui de manu mea possit eruere. Ni ga, ki bi se mogel iztrgati iz moje roke. Zastonj se trudite, Vi me ne boste smrti rešili.“ Pustil je svoja vsakdanja opravila; delal ni nič več, le molil je, ter se vedno pogovarjal le z Bogom. S solznimi očmi je vsak hip ponavljal vzdihljaj do Marije: „Monstra Te esse Matrem — Skaži se mi mater!“ Mrzllica je bila vsak hip huja. Žeja ga je trpinčila. Dali so mu vode nekega dne, ko je bil vročine ves potan. Kozarec je prinesel do ustnic, pa dal ga je nazaj rekoč: „Ni treba piti, saj se žeja povrne.“ Tako je s šaljivim izgovorom zakril dejanje največjega zatajevanja samega sebe. Vse mesto Gray je molilo s kanoniki, da bi Bog še ohranil častitega predrazega redovnega generala. Pa on ni bil s tem zadovoljen. Prosil je, naj se moli za srečno zadnjo uro. Opravil je ginjen in poln kesanja veliko izpoved o vsem življenju. Ta mož, ki je skoraj 75 let vedno Bogu služil, ta mož, katerega je vse mesto in vsa dežela imenovala svetnika, se boji stopiti v deželo, kjer kraljuje pravica; pred sodni stol večnega Sodnika! Prijel je pogostoma in poljubil podobo križanega, ter molil: „Tantus labor non sit cassus — Tvoje trpljenje, o Gospod, ne bodi za me izgubljeno!“ Pogledal je do Marije, tolažnice žalostnih, ter govoril iskreno prošnjo: „Monstra Te esse matrem! — Skaži se mater!“ Potem je opomnil svoje sobrate

še enkrat: „Prosim spominjajte me na tolažilno resnico: „Habemus bonum Dominum et bonam Dominam — Imamo dobrega Gospoda in dobro Gospo.““

V praznik brez madeža Spočete, katero je tako iskreno častil, kateri v čast je vstanovil bratovščino, katere podobo je hotel imeti povsod, ta slavni dan preblazene device, je prejel sveto popotnico. Bratje so ga podpirali, ko je molil „Miserere“. Pri vrstici „Ne zavrzi me od svojega obličja!“ je ukazal postati in besede trikrat ponavljati. Obile solze so mu tekale po licih. Ko se je mašnik približal s sveto hostijo, vdaril se je umirajoči Fourier trikrat po prsih vzdihujoč: „Gospod, nisem vreden, zaslužim pa, da se me pahne na cesto vranam in psom v živež!“ Vsi so molčali, dolgo molčali — bila je slovesna tišina. — Glej, ubogo človeško srce je prejelo zadnjikrat v podobi kruha svojega Gospoda, svojega Boga. Molil je potem sam glasno psalm „Benedicite — hvalite Gospoda.“

Drugega dne si je dal prinesiti rokopis vstavnihih pravil redovnic naše ljube Gospé, ter ga je izročil svojemu sobratu in tajniku z besedami: „To je moj testament sestram naše ljube Gospé, moja zadnja volja in tudi božja volja. Nič nisem spisal, da ne bi bil poprej prosil sv. Duha razsvetljenja ob sveti daritvi. Povejte to povsod, kamor pridete.“ Molil je neprenehoma, pogovarjal se z Bogom in s preblazeno Devico. Prosil je svoje brate odpuščanja za vse, ako jih je kdaj razžalil, ter se jim srčno zahvalil za vse dobre, katere mu izkazujejo. „Koliko je ura?“ je vprašal svojega strežnika. „Skoraj bo deveta“, mu je odgovoril. „Dobro, sedaj mi pokličite brate, bliža se trenutek.“ Ko so bili ti zbrani, jih še enkrat opominja, naj bodo složni, odkritosrčni, ponižni in polni ljubezni do bližnjega. Ob deseti uri je prosil, naj se mu podeli zakrament sv. poslednjega olja. Obličje mu je postalo jasno, veselo, in tako mu je ostalo do smrti. Dvakrat je še prašal, koliko kaže ura. In ko so mu rekli, da enajst, vzel je sveti rožni venec, poljubil križec in svetinjo, trikrat se pokrižal — in začel se je smrtni boj. Drug za drugim so pristopali bratje do umirajočega ter ponavljali jokaje

besede, katere je bil ukazal izgovarjati: „Dobrega Gospoda imamo in dobro Gospo.“ In ko je eden izmed njih le polovico stavka izgovoril, pristavil je umirajoči svetnik sam — „in dobro Gospo.“ Bile so to zadnje besede, s katerimi je počastil svojo nebeško gospo. — O poldvanajsti uri so videli vojaki, ki so bili v trdnjavi na straži, gorečo kroglo, ki se je vzdignila nad stanovanjem svetnikovim. Goreča krogla je nekaj časa tukaj plavala, potem se dvignila naravnost v visočine, v višavi se nekoliko ustavila in potem poletela tje proti Lotaringiji. Prav takrat je izročil Peter Forerij svojo sveto dušo Gospodu življenja in smrti.

I. Bilc.

(Dalje prihodnjič.)

XVI. nedelja po binkoštih.

Ali se sme soboto ozdravljati?
(Luk. 14.)

Malokaj v življenju nam človeka tako otuji in omrzi, nego hinavstvo. In do mala vsi Gospodnji nasprotniki so to bili — hinavci zahrbtno zalezujoč njegovo dejanje in nehanje. Da bi bili le kaj malega opazili na njem ali na njegovih učencih — z vso grdo silovitostjo bi bili potem planili nadenj.

Nekateri v današnjem sv. evangelju opisani bi bili radi napótleje stavili Jezusu, ki je ozdravil reveža sobotni t. j. judovski praznični dan. A popolno jim odvzame glas, ko je vpraša: „Komu izmed vas naj pade osel ali vol v kapnico in ga ne izvleče precej sobotni dan?“ (Luk. 14, 5.)

Oprti prav na to evangelijsko dogodbo premislimo danes svoje dolžnosti praznične dneve: Kako nam je kristijanom namreč prvič navzočnim biti nedelje in praznike ob sv. maši in storiti tak dan še kaj drugih dobrih del ter drugič kaj nam je opustiti te dneve?

*

1. Kako bodi nedelje in praznike ob sv. maši in česa še dobrega stóri.

Ne, da bi le prišel v cerkev, ko te je poklical zvon in bi notri ob raznih mašnih

delih poklekal in vstajal — ne to je cerkveni namen, ko je dala svojo nedeljsko in praznično postavo.

Vso svojo dušo moraš slediti tu med svetim dejanjem krvavo zgodbo Kristovega odrešenja, ki se nekrvavim načinom tu ob sv. maši daruje pred tvojim duhom. Velečastnejega dejanja in važnejega, nego je Gospodnja smrt na križu ne pozna človeška zgodovina. Zato pa tudi ni nobenega svetjšega opravila tu na zemlji od sv. maše, v koji se nam nekrvavim načinom stavi to pred oči, kako je s križa doli za človekovo odrešenje tekla Odrešenikova kri. Kakor so pod križem na Golgoti stali kedaj zadnji mu zvesti Gospodnji pristaši, tem podobno vnemo nam je bivati ob sv. maši: ob tem sv. dejanju, ki tolaži nas zemljane; v vice doli milosti rosi in zmagoslavno trka na nebeška vrata. Sosebno nam je dušno zbranim biti ob 4 glavnih mašnih dejanjih: sv. evangelij nas izpodbuja na živo izpričevanje svoje sv. vere; darovanje nam je bodrilo, naj se položimo tudi mi na Gospodnji žrtvenik; povzdigovanje vabi na najvišjo čast, ki gre božjemu sinu: na molenje in ob sv. obhajilu se najtesneje hočemo združiti svojim Gospodom in Odrešenikom.

A premalo bi bilo vdeleževati se ob nedeljah in praznikih le cerkvene božje službe. Ti Gospodnji dnevi naj so nam zaželeni doba učiniti to in drugo dobro delo sebi in svojemu bližnjemu v prid. — Ne pohajkovati ob cerkvenih opravil prostem času, nego Bogu posvetiti moramo še prav posebno nedeljo in praznik. Taki dnevi so nam kakor nalašč pripravi za prejetev sv. zakramentov; za vstrajnejo molitev, koji ob delalnikih ni bilo časa. Ob nedeljah obiskujemo sosebno znane si bolnike: nikdo si misliti ne more, kako mil čin je ubogemu bolniku v njega zapuščenosti, če mu dojde krajega časa delat ali ga tolažit dober prijatelj. In to tu povdarjam prav posebej: žala izkušinja namreč uči, kako mnogokrat tako zvani najbolji prijatelj svojega zbolelega tovariša pozabi in zapusti. — Ob nedeljah in praznikih kaj vbogajme daj, če ti je vsojenega večega premoženja. Pred vsem pa ob prostem, sosebno ob popoludanjem času prebiraj česa

iz pohvaljenih domačih knjig: koliko rabljivih molitvenikov imaš morda v svoji posesti in pa koliko dobrih knjig naše tako zelo imenitne družbe sv. Mohora leži po mizah in po policah očetne ti hiše. Iz takih knjig za dušno zdravje poskrbiš in se tudi vselej česa dobrega za življenje naučiš. Če greš pa po družbah okrog, morda le večidel zoper ljubezen do bližnjega v bolj ali manj neosnovanih sodbah grešiš.

2. Česa nam je opustiti ob nedeljah in praznikih?

Kakor so Judje imeli svoja pravila za svoj praznik — soboto; tako je nam po krščanski postavi ob nedeljah in praznikih počivati od hlapčevskih del.

Božja beseda stare zaveze se o tem glasi: Šest dni delaj in opravljaj vsa svoja dela; sedmi dan pa je sobota Gospoda, tvojega Boga. Ne delaj nobenega dela: ne ti, ne tvoj sin, ne tvoja hči, ne tvoj hlapec, ne tvoja dekla, ne tvoja živina, ne tujec, ki je znotraj tvojih vrat. V šestih dneh je namreč Bog vstvaril nebo in zemljo in morje in vse, kar je v njih, sedmi dan pa je počival — torej je Bog blagoslovil sobotni dan in ga je posvetil." (2. Moz. 9—11.)

To nam je jasno velevanje in kaže, da bi bilo jako napačno naziranje, ko bi kedo dejal: ob nedeljah in praznikih sam delal ne bom; a imam pa poslov, hlapce in dekle in rokodelske pomočnike. Te moram drago plačevati; zato je brez dela tudi o praznikih pustiti ne morem. Imej, dragi, česar hočeš. V šestih dneh se dokonča delo; sedmi dan pa je posvečen Gospodnjemu počitku: ne gospodar ne hlapec, ne gospodinja ne dekla, ne mojster ne pomočnik, ne revež ne bogatin, tudi tujec, ki je prišel do tvojih vrat — nikdo ni izvzet. Za vse vas je pisano eno ter isto božje pravilo: „Šest dni delaj in opravljaj svoja dela; sedmi dan pa je sobota Gospoda, tvojega Boga.“ Le, ko bi huda nesreča nastala: vodena ali ognjena ali na polju ali sploh na premoženju — česar Bog nas vse milostno varuj! — le takratjenja vsaka prepoved hlapčevskega dela in bodi si tudi Sveti dan ali Velika noč. Bog noče nikake škode nikomur niti na zdravju, niti na premoženju in ob taki žali

priliki moramo biti svetom in dejanjem svojemu bližnjemu v hitro pomoč. Sam naš Odrešenik nam je dosti določen kazalec: kako se vesti ob takem. Ob sobotah ozdravlja; kaj bi bilo tudi ob sobotah storiti vnesrečeni živini, to jasno in svojim nasprotnikom neljubo besedo govori.

Ob nedeljah in praznikih se moramo pa tudi ogibati razvedrilom, ki so prehrumčega značaja. Prešumni lovi — s tako imenovanimi gonjači — niso na pravem mestu; zabave sklenjene s prevelikim vrišem; vse veselice, ki bi vtegnile sosebnost še mladini biti dušna kvar prav take Gospodnje dneve — vse to in prav posebno še ono, kar bi celo Gospodnji dan žalilo našega Stvarnika in Boga — vse to je iztrebiti iz naše srede. Krščanska družba naj bo družba svetih, kakor nam jo slika božja beseda, popisujoča prve čase naše sv. vere. — Sicer pa v katoliški cerkvi nikakor ni zabranjeno razvedriti se in tem potem si odpočiti nedeljo in praznik. Prav posebno je na pravem mestu to, če stariši in predniki ob takih Gospodnjih dnevih peljejo svojo mladino na kako hvalevredno razvedrilo, ki jej ojači duha in srce in telesne moči. Tako okrepčana se lože in uspešneje med tednom posveti svojemu ukaznemu si uku, ki naj bo podlaga sreči njenih poznejših let.

* * *

Dragi! Tako delujoč svoje nedelje in svoje zapovedane prazniške dneve in vse omenjeno v teh dobah opuščajoč se pripravljamo prav dostojno že tu na zemlji za večno nedeljo in večni svoj praznik ob trojedinem Bogu v nebesih. Amen.

Marijini godovi.

„Danicin“ propovednik je poklonil za mali šmarin novorojenki Mariji venec spleten iz njenih praznikov, godov in pobožnosti.

Izmed nezapovedanih praznikov Marijinih je omenil god žalostne Matere božje, ki se praznuje vsako leto cvetni petek in III. nedeljo meseca kimavca, god Marije pomočnice kri-

stijanov dne 24. velikega travna in god Marije snežnice dne 5. velikega srpana. Poleg teh treh so v sv. katoliški cerkvi običajni sploh ali samo ponekod še nastopni Marijini godovi ali nezapovedani prazniki:

Dva dni po prazniku Marijinega brezmadežnega spočetja je god prenešenja svete hišice preblazene Marije Device v Loreto — one hišice, kjer je „Beseda meso postala“. L. 1291. je bil premeščen ta čudoviti dom iz daljne Galileje na Trsat poleg Reke in dne 10. grudna 1294 odondot v Loreto blizu mesta Rekanati na Laškem.

Sedem dni pred božičem praznuje vesoljna cerkev god pričakovanja poroda preblazene Device Marije. Oj, to so bili muke, a tudi radosti polni dnevi, ko je sv. Bogorodica pričakovala, da se ji izpolni angeljeva obljuba. Iskala je prenočišča, a ga ni našla. Ponekod na Slovenskem se spominjajo bogoljubni kristijani tega dogodka devet večerov pred svetim dnevom. Devet rodbin žreba, kateri večer bo Marija v njihovem stanišču prenočevala. Molé in prepevaje sv. Marijne pesmi prenašajo potem lepo ozaljšan Bogorodičin kip v izprevodu s prižganimi svečami iz hiše v hišo; na pragu sprejema gospodar ali gospodinja kleče Marijo. H komur dospe zvečer 23. grudna, v tistega izbi ostane. Tjakaj jo hodijo ostali častit vse tri sv. večere, zadnjikrat pa na svečnični večer.

Dne 23. prosinca se spominja sv. cerkev zaroke preblazene Marije Device. Ona, najčistejša, je dobila v zakon sv. Jožefa, ki ga hvali sv. evangelje, češ, da je bil pravičen. Posebno slovesno se obhaja ta god v Peružiji na Laškem. Ondotna stolna cerkev ima namreč posebno kapelo, posvečeno Marijini zaroki. V tej kapeli hranijo prstan, ki ga je dal Mariji sv. Jožef o poroki. Prstan ni kovinast, nego kamenit — iz oniksa in visi na svilnati niti v krasni svetinji. To dragocenost kažejo vernikom samo enkrat na leto in sicer dne 23. prosinca.

11. dan svečana je posvečen spominu prikazni preblazene Device Marije brez madeža spočete. Tistega dne l. 1858. se je namreč prvikrat prikazala Marija v Lurdu na Francoskem pobožni Bernardki. Ob duplini, kjer stoji sedaj veličastna cerkev, se je pojavljala pozneje še večkrat nebeška Gospa opominjaje deklico, naj moli za grešnike in naj pove duhov-

nikom, da bi ji oskrbeli svetišče na tem kraju. Vsakemu katoliškemu kristijanu je znano, kaj se je nato godilo v Lurdu in se še godi. Marija se izkazuje tu milosti polno. Poslednja papeža Pij IX. in Leon XIII. sta zelo povelicala nebeško Devico; poslednji ji je med drugim v prazniški venec vdel tudi god njenega prikazovanja in malo pred smrtjo ukazal, da naj se proslavlja v litanijah kakor mati božja dobrega sveta.

To skrivnost praznujejo katoliški kristijani ponekod dne 26. malega travna. Modra svetovalka je bila vsekdar Marija. Takšno se je skazala na svatovščini v Kani galilejski svetovavši služabnikom: „Karkoli vam poreče, vse storite?“ Svetovalka je bila apostolom po vnebohodu Gospodovem. Ni čuda torej, da so se zatekali kristijani o vseh dobah k nebeški Materi za svet. Radi so častili podobe Marije dobrega sveta. Posebno slovi čudotvorna podoba Matere božje dobrega sveta v avguštinski cerkvi genestanski na Laškem. Prikazala se je pred tremi stoletji nenadoma na ondotni cerkveni steni. Papež Pij VI. je dovolil menihom Avguštincem, da smejo praznovati god Matere božje dobrega sveta.

Sedmi dan Marijinega meseca je posvečen po nekaterih škofijah godu sedem radosti Matere božje. Katere so? 1. radost, ko je veliki angelj oznanil Mariji, da postane Mati božja; 2. ko se je rodil Zveličar v betlehemski duplini; 3., ko so ga prišli molit trije kralji; 4., ko ga je dvanajstletnika našla Marija v templju; 5., ko je častit vstal iz groba; 6., ko je šel v nebesa; 7., ko je poslal sv. Duha. Češčenje Marijinih radosti se je pričelo na Portugalskem. Papež Benedikt XIV. je potrdil to češčenje in Klemen X. ga je oblagodaryl z odpustki.

Prvo nedeljo meseca velikega travna proslavljajo Marijo po nekaterih škofijah kakor Mater božjega pastirja. Ta god je neznan po naših krajih, a jako primeren. Prav takrat konec malega travna ali pa v začetku Marijinega meseca se bere drugo nedeljo po veliki noči evangelje o dobrem pastirju. „Jaz sem dobri pastir“, kliče Zveličar. „Dobri pastir da življenje za svoje ovce.“ Srečni smo, ko imamo takega dobrega pastirja. Kdo nam ga je dal? Marija, ona je Mati dobrega pastirja.

Takisto neznan je pri nas god preblazene Marije Device Matere milosti, ki se praznuje dne 9. rožnika. Marija je milosti

polna zase, ker je bila tako odlikovana, kakor noben drug Evin otrok, a milosti polna je tudi za nas, ker po njej nam dohajajo milosti od njenega Sina.

Gori sem omenil, da se svetkuje dne 24. velikega travna god Marije pomočnice kristijanov. Temu podoben god praznujejo redemptoristi vsako leto tisto nedeljo pred kresom; to je god preblazene Device Marije zvane: vedne pomoči. V središču krščanstva v Rimu imajo mnogo podob in kipov, vpričo katerih so se godila čuda. Izmed najznamenitejših je podoba Device Marije vedne pomoči. Prinesli so jo konec 15. stoletja s Krete v Rim in razobesili v cerkvi sv. Mateja. Ščasoma so podrli to svetišče in Marijina podoba je bila izgubljena. Ali previdnost božja jo je čuvala. Našli so jo zopet in papež Pij IX. je ukazal, da naj jo denejo v cerkev posvečeno presv. Zveličarju in sv. Alfonzu Ligvorijanu. Ob velikanskem navalu vernikov so jo prenesli izprevodoma tjakaj l. 1866. Ker so to čudodelno podobo vatikanski kanoniki na predkresno nedeljo venčali z zlato krono, zato je ustanovil Pij IX. god Device Marije vedne pomoči na isto nedeljo.

L. L.

(Konec prihodnjic.)

Pobrigajte se in pridobite si odpustkov.

Mi smo dolžniki, Bog je upnik. Časne kazni, ki nam po odpuščenem grehu ostanejo, so naši dolгови. S tistimi, ki ne marajo za pokoro in zaničujejo odpustke, dela Bog tako, kakor upnik z nerednim dolžnikom. — Upnik v svoji dobrohotnosti popusti n. pr. dvajset odstotkov dolga, če svoj denar nazaj potrebuje. Ako se dolžnik ne potruzi upniku vgoditi, izroči ga sodniji in plačati mora ves dolg. Ako nima sam ne denarja, ne prijatelja, da bi ga podprl, proda mu upnik vse kar ima. In še sodni troški pridejo povrh. — Istotako dela tudi Bog; brezbriznega zanemarjalca odpustkov in mlačnega spokornika obsodi v vice. Tu mu ni odpuščena niti najmanjša časna kazen.

L. P.

Ivan Anton Knecht, cesarski tajnik.

(Konec.)

Vse to pa še ni zadostovalo. Treba je bilo pozvati se do raznih društev in dobrotnikov. On-

dotni duhovnik piše tudi do društva za cerkvene stavbe na Dunaju. V listu opisuje duhovnik jako obširno in ginljivo žalostno stanje cerkvice. Tu prosi daru za cerkev; a tudi še nekaj družega namerava. Piše med drugim: „Za cesarja Josipa je iz tega kraja neki mladenič na skrivnem pobegnil, bil je radi svoje nadarjenosti in vrlega značaja na cesarskem dvoru vsprejet, tam si je pridobil naklonjenost v toliki meri, da ga je cesar imenoval svojim zasebnim tajnikom in njegovega brata, ki je pozneje došel, dvornim svetnikom. Obadva sta cesarju storila velike vsluge. Naš sloveči pesnik Grimme je zanimivo opisal njihovo življenje in zvesto službovanje na cesarskem dvoru. Ako bi sedanji cesar Fran Josip bral to knjigo, gotovo bi mi podaril kako svoto za našo cerkev. Pa tu mi je skrb, kaj storiti, da cesar to knjigo vsprejme in prebere. Ako to knjigo v dar pošljem, dene skoraj gotovo dotični tajnik cesarjev, ki odpira take pošiljatve, to na stran in cesar ne dobi ničesa. Moja prošnja je sicer predrzna, skoro nesramna, a skrajna potreba me sili do tega. Ne morem več gledati, da bi božji Izveličar še dalje bival v tako borni cerkvi. Kar časa bivam tu, trkal sem dan za dnevom na vrata dobrotljivih src. Nedostaje mi še 5000 mark. Kako srečen bi bil jaz, ako bi mi kedo pomogel pripraviti Jezusu dostojno bivališče! Obilno bi Gospod to poplačal. Vse svoje žive dni bi se dobrotnikov spominjal ob sv. maši in v svojih molitvah!“

Vnetemu duhovniku se je priporočalo, naj napravi prošnjo do Njega Veličanstva ter priloži gori omenjeno knjigo.

Ko je cesar Fran Josip izvedel to jako zanimivo zgodbo in se je poučil o bedi in siromaštvu domačije skrivnega tajnika Antona Knecht, daroval je v pripoznanje njegovih zaslug za zgradbo cerkve 1000 mark ali 600 gld. Radostjo so pač angelji tudi ta cesarjev dar zabeležili v nebeških konto-bukvah. Vznesene so pač vladarske čednosti našega iskrenoljubljenega cesarja. Ena pa vse druge prekaša: namreč njega radodarnost in dobrotljivost. Kje se pač nahaja cerkvena na strmem hribu, kje nesrečna hiša v samotni gorski dolini, da ne bi bila dobila pomoči od njega? Kteremu podvzetju glede vede in umetnosti, katerim dobrodelnim napravam ni bil ob roki? Kdo šteje solze, ki jih je velikodušno osuševal in komu bi znane bile vse zahvalne molitve, ki so se iz teh vzrokov do neba dvigale za njegov

blagor? Širna in prostorna je Avstrija, a še obsežneje je dobrotljivo srce našega cesarja. — To pot se pa ni čula le po avstrijskih pokrajinah — nego tudi v inozemskem Braunshausenu se je čula himna: Bog ohrani! — Da Bog nam ga ohrani!

Župnik A. Kummer.

Mučenci.

Starokrščanska povest Milutina Mayerja

(Dalje.)

IX.

Popoldansko solnce je pošiljalo svoje tople žarke skozi prodih atrija in skozi okna v sobe rimskih prebivalcev. Na drugi strani reke Tibere, ki teče skozi Rim je stala na janikulskem holmcu nasproti mestnim vratom, zvanim „Porta Aurelia“, visoka hiša, kjer je stanoval stari duhovnik Sever. Njegovo stanovanje je bilo prav preprosto. Tu ni bilo ne sijaja ne rimskega razkošja.

Na leseni klopi je sedel Sever s tremi ali četirimi mladimi Rimljani, ki so vsak dan prihajali k njemu pogovarjat se o nauku Kristovem in sprejemati od njega navodil in svetov. Med njimi je bil tudi Julij, ki je izza one znamenite noči v katakombah vedno zahajal k njemu in bil izmed najzvestejših spoštovalcev starega duhovnika. Tik Julija je slonel ob izbinem stebru tudi Valerij, ki je pravkar pripovedoval Severu, kako ga je bil Julij seznanil z istinami krščanske vere.

„Oče Severe“, izgovori Julij, „privel sem ti tega mladeniča, svojega dobrega prijatelja Valerija, ki želi, da mu raztolmačiš nekatere nauke našega gospoda Krista, ki mu niso jasni...“

„Le bliže, sinko, le bliže!“ veli Sever. „Veseli me, da tvoja mlada duša hrepeni po istini...“

„Ki je nisem mogel najti v stari veri svojih očetov,“ odgovori Valerij.

„Ali najdeš jo v naši veri!“ oglasi se navzočnih mladeničev eden.

„Ti želiš slišati iz mojih ust načela in istine Kristove vere?“ vpraša Sever.

„Da, častiti starček! Tisto noč, ko sem bil z Julijem v katakombah, sem čul tvojo propoved. Vedi, da me je genila. Tolike vzvišenosti v nauk kake vere, še nisem slišal nikdar. In dasi mi marsikaj ni bilo jasno, čutil sem vendar v

svoji duši neki poziv, čul sem neki tajinstveni glas, ki me je silil, da naj stopim med vas in živim po nauku, ki ga ti tu oznanuješ in učiš... Rodom Rimljan sem gledal in še vsak dan gledam ničemnost in propalost rimsko, vendar pa se nisem okužil z njo... Moja vest me je neprenehoma nagibala na to, da naj se držim lepih nauk, ki mi jih je nekoč vsajal v srce moj stari učitelj Ursin. V njegovih besedah in opominjih je bilo tudi mnogo dobrega in istinitega, dasi sem pogrešal ono vzvišenost, ki krasi tvoj nauk...“

Navzoči so jako pozorno poslušali pripoved mladega, odličnega Rimljana.

„Le vse mi povej, sinko!“ opomni ga Sever.

„Družil sem se s prijatelji raznega mišljenja in raznih nazorov“, nadaljuje Valerij, „a spoznal sem, da nobeden njih nima prave plemenitosti in ljubezni. Njihova srca so bila prazna, brezčutna. Nedostajalo jim je moči, da bi se dvignili na višjo stopinjo, nego čedalje globlje so se pogrezali v rimsko pokvarjenost. Izmed vseh je bil le eden, ki je imel lepa svojstva, in to je bil moj dragi Julij. Čudil sem se, kako se je on znatno razlikoval od ostalih rimskih mladeničev. Tedaj še nisem vedel, da se je bil seznanil z vašim naukom. Edin on je o vsaki priliki govoril, kakor bi mi zajemal iz duše. Njegove misli so se čudovito strinjale z mojimi. Le v verskih rečeh sva si bila navzkriž. On je govoril o enem Bogu, a jaz ga nisem razumel, ker nisem imel pojma o tem, da je le en Bog... Jaz sem se klanjal rimskim bogovom. Žrtve njihovih duhovnikov s smešnimi obredi in molitvami so bile zame nekaj vzvišenega... Ali potem, ko sem videl resnobne krščanske obrede, ko sem čul vaše vnosite hvalospeve na slavo edinemu Bogu, tedaj sem izpregledal in spoznal, da sem stopal po stezi teme... A danes hvalim vasega Boga, ki mi je dodelil to srečo, da sem se seznanil s krščansko vero...“

Emonski.

(Dalje prihodnjič.)

Kronika ljubljanske škofijske.

Premilostni g. knežskof dr. Anton Bonaventura Jeglič se je povrnul z vizitacije na Dolenjskem 13. junija. Birmancev je bilo v novomeški

dekaniji: 14. junija v Mirni peči 379; 15. v Prečini 206; 16. v Vavti vasi 169; 17. v Soteski 50; 18. v Poljanicah 97; 19. v Črmošnjicah 280; 28. jun. v Novem mestu 355; 1. julija v Šempetru pri Novem mestu 184; 2. v Šmarjeti 295; 3. v Beli cerkvi 131; 4. v Šmihelu 375; 5. v Toplicah 288; 6. Podgradom 93; 7. v Stopičah 253; 8. v Brusnicah 275. V novomeški dekaniji je bilo birmancev vseh skupaj 3430. — V leskovski dekaniji: 9. julija v Šentjerneju 599; 11. jul. na Raki 312; 12. jul. v Leskovcu 365. V leskovski dekaniji je bilo vseh birmancev 1276. — V Zatičini je blagoslovil 29. junija novega opata P. Gerarda Maier in popoldne vpeljal mladeniško in deklinško Marijino družbo. Istotako je vpeljal Marijino družbo na Raki. V Ambrusu je hkrati posvetil župno cerkev, ki še ni bila posvečena.

Dne 14., 16. in 18. julija je delil višje redove. — 18. jul. opoldne se je odpeljal v Kočevje posvečevat novo župno cerkev. 19. julija je posvetil tu novo župno cerkev. Cerkev je sezidana po načrtu slovečega stavbarja Friderika barona Schmidta. Drugi dan 20. jul. je birmal tu 721 otrok. — Sredo 22. julija je delil sv. birmo v ljubljanski prisilni delalnici. Birmancev je bilo 10. — Isti dan ob 10. uri je imel slovesno črno mašo v stolnici za umrlega sv. očeta Leona XIII. — Popoldne se je odpeljal preko Kamenika v Gornjigrad, da priredi vse potrebno za ljubljansko sinodo, ki je bila napovedana na 31. avgusta do 4. septembra. — 24. avgusta se je povrnil preko Gozda, Sel in Kamenika v Ljubljano. — 25. avgusta ob osmih zjutraj maševal pri oo. lazaristih o priliki shoda Slomšekove učiteljske zveze in katoliško mislečih vseučiliščnikov.

Kronika slovenske pokrajine frančiškanskega reda.

V Ljubljano pride O. Regalat Čebulj iz Nazareta, O. Blazij Farčnik iz Kamenika; iz Ljubljane gredo: O. Pij Žankar v Maribor, O.

Albert Pirc za kapelana svetotrojiškega v Slovenskih Goricah, O. Norbert Sušnik in O. Makso Brelih na Brezje; v Novo mesto pride O. Atanazij Avser z Brezij; v Kamenik pride O. Kerubin Tušek iz Rima za suplenta domačega boslovja, O. Klement Grampovčan iz Maribora; iz Kamenika gre O. Frančišek Ambrož na Sv. Goro; iz Brezja gre O. Avrelij Knaifelj za gvardijana na Sv. Goro; na Brezje pa pride poleg dveh imenovanih očetov še O. Aleksander Čertanec iz Maribora; O. Krizostom Wester gre iz Maribora v Pazin; s Sv. gore gre O. Kasijan Zemljak v Maribor; iz Gorice gre O. Fric Saller v Maribor; v Nazaret gre O. Elekt Hamler, O. Anselm Murn z Brezij; v Mariboru postane gvardijan O. Kalist Heric in O. Filip B. Perc postane vikarij; v sv. Trojico pride še O. Kajetan Kogej s Sv. Gore.

—m—.

Z r n j e.

Deklica misijonarka. Odkrito nabožno mišljenje vpoštevajo tudi drugoverci. Ameriški milijonar je pred kratkim popotoval po Angleškem. Ko je na potu iz žepa vzel nekatere listine, padla mu je iz roke tudi majhna podoba Jezusovega Srca, ki je bila skrita med papirnatim denarjem. Sopotnik katoličan je strmel ob tem prizoru in Američan se je izustil na to tako-le: „Vi se čudite temu, da jaz, protestant, nosim seboj katoliško podobo. Pred nekaterimi leti je prišlo do mene katoliško dekle — bila je izmed delalek, katerih je na tisoče v moji tovarni ter mi je rekla, da moli za moje izpreobrnjenje in me je prosila, naj bi to podobo nosil vedno seboj. To sem jej obljubil in zvest bodem obljubi do svoje smrti. Od tega časa jo imam vedno pri sebi in raje bi izgubil vse, kar je v mojih žepih, nego to če tudi že tako orumenelo „Jezusovo Srce“. Ta podoba mi je svedočba nepokvarjenega deklinškega srca, ki Boga milosti prosi za mene.“

Župnik A. Kummer.

„Danica“ izhaja vsak petek na celi poli in velja po pošti za vse leto 6 kron, za pol leta 3 krone, za četrt leta 1 krono 50 vin. Zunaj Avstrije velja za vse leto 7 kron; za Ameriko 9 kron. Ako bi bil petek praznik, izide „Danica“ dan poprej.

V Ljubljani se dobivajo posamezne številke po 10 vinarjev v tabakarni: Makso Brusovi, pred škofijo 12.